

присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» для усіх студентів одного курсу, які навчалися за однією спеціальністю і успішно склали ПОДВІ. Ранжування для визначення оцінки ECTS здійснюється деканатом за кількістю балів, набраних з практично-орієнтованого іспиту.

Висновок. Організація та навчально-методичне забезпечення ПОДВІ з ФО з КФ відповідають основним нормативним регламентуючим документам щодо проведення державної атестації, галузевим стандартам освіти за спеціальністю «клінічна фармація» та відображають основні професійні компетенції, якими повинні володіти фахівці спеціальності «клінічна фармація» освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» на додипломному етапі.

Література

1. Наказ МОЗ України від 08.07.2010 р. №543. Про внесення змін до Навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст” кваліфікації

“клінічний провізор” у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації за спеціальністю “Клінічна фармація”, затвердженого наказом МОЗ від 07.12.2009 р. №931.

2. Наказ МОЗ України від 14.08.98 р. №251. Про затвердження Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів “Медицина” і “Фармація”.

3. Наказ МОЗ України від 31.01.2005 № 53 «Про затвердження Положення про організацію та порядок проведення державної атестації студентів, які навчаються у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації за напрямом підготовки «Медицина».

4. Наказ МОН України від 29.07.2004 р. №629. Про затвердження складових галузевих стандартів вищої освіти зі спеціальності 7.110206 “Клінічна фармація”.

5. Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу» (лист МОЗ України від 15.02.2014 р. № 08.01-47/10395).

УДК 616.31+378.14

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ КАФЕДРИ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

П.І. Ткаченко, Н.М. Лохматова, О.Б. Доленко, О.В. Гуржій, С.О. Білоконь

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

ENHANCEMENT OF QUALITY OF INSTRUCTIONAL WORK AT THE DEPARTMENT OF CHILDREN'S DENTISTRY IN CONTEMPORARY ENVIRONMENT

P.I. Tkachenko, N.M. Lohmatova, O.B. Dolenko, O.V. Gurzhiy, S.O. Bilokon.

Higher State Educational Establishment of Ukraine “Ukrainian Medical Stomatological Academy”

Резюме. Висвітлені особливості та результати впровадження в навчальний процес кафедри дитячої хірургічної стоматології новітніх технологій навчання з метою підвищення якості підготовки майбутніх лікарів-стоматологів з дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія».

Abstract. The paper draws upon the features and outcomes of the implementation into educational process the novel approaches to teaching at the Department of Children's Dentistry aimed at the enhancement of quality of training future dentists on the “Children's Dental Surgery” discipline.

Вступ. Закон України про вищу освіту (від 01.07.2014 №1554-VII) визначає термін підготовки спеціалістів та якість вищої освіти, які оцінюються рівнем здобутих особою знань, умінь, професійних навичок, що відображає її компетентність відповідно до стандартів і вимог, котрі пред'являються до кожної особистості [1]. Підвищення ефективності складових компонентів, що впливають на якість навчального процесу є першочерговим завданням науково-педагогічного колективу вищого навчального закладу. Не являється виключенням згаданість роботи кафедри дитячої хірургічної стоматології в цьому напрямку. Адже вдосконалення навчального процесу за допомогою впровадження новітніх технологій викладання і матеріально-технічного забезпечення вже показали їх достатньо високу дієвість і перспективність, довели свою актуальність.

Основна частина. Кафедра дитячої хірургічної стоматології є випускаючою і відіграє вагомий роль у процесі становлення лікаря-стоматолога. Під час навчання студенти 4 та 5 курсів стоматологічного факультету отримують знання щодо питань дитячої хірургічної стоматологічної патології, диференціальної діагностики окремих нозологічних форм захворювань і застосування нових методів лікування. Оволодіння практичними навичками та вміннями проводиться з акцентом на вікові анатомо-фізіологічні особливості дитячого організму.

З 2013 року «Дитяча хірургічна стоматологія» на 4 та 5 курсах викладається за кредитно-модульною системою

навчання. Згідно навчального плану підготовки лікарів-стоматологів (2010 р.) дисципліна «Дитяча хірургічна стоматологія» структурована на 2 модулі загалом 6,5 кредитів ECTS (195 годин). Для забезпечення та вдосконалення навчального процесу колективом кафедри виконана значна робота з оновлення методичної складової відповідно до нормативних документів (типова навчальна програма з дисципліни, робочий навчальний план та програма, наскрізна програма, наскрізна програма з опанування практичними навичками, структурно-логічна схема дисципліни, тематичні плани лекцій, практичних занять, довідники, методичні розробки для викладачів та вказівки для студентів до практичних занять та самостійної роботи, буклети тестових завдань для початкового, проміжного та підсумкового рівнів знань, переліки питань та практичних навичок до ПМК та практично-орієнтованого іспиту). Задля повноцінного забезпечення всіх студентів навчально-методичні матеріали були підготовлені трьома мовами: українською, російською, англійською.

Загалом впровадження елементів кредитно-модульної системи навчання на кафедрі дало позитивний результат. Організація навчального процесу в таких умовах вимагає поєднання різних технологій (особистісно-орієнтованого, проблемного навчання, ігрові технології, розвиток критичного мислення, інтерактивне навчання, інформаційні технології), творчого підходу до використання кожної з них, а також створення нових. На практиці ефективність сучасних

педагогічних технологій забезпечується нами за рахунок використання інноваційних методів навчання, до яких належать ділові ігри, тренінги, творчі завдання, наукові дискусії, майстер – класи, захист рефератів, історій хвороби, метод дослідження при навчанні, круглі столи та ін. [2,3].

Типова навчальна програма з «Дитячої хірургічної стоматології» (2013 р.) внесла, на нашу думку, позитивні зміни до навчального процесу: збільшення кількості годин практичної підготовки та написання і захист клінічної історії хвороби на 5 курсі, яка являє собою узагальнення застосування знань з дисципліни в практичному аспекті. Метою написання історії хвороби є формування у студентів клінічного мислення, навичок системного і поетапного обстеження хворого, логічної послідовності у встановленні діагнозу. Це дозволяє аргументувати обсяг фармакологічних препаратів для етіопатогенетичного, симптоматичного лікування, та визначає адекватність і результативність призначення в кожній конкретній клінічній ситуації. В роботі лікаря історія хвороби є основним документом, який, крім суто медичного, має юридичне та статистичне значення, тому класичне оформлення її відповідно до вимог змісту потребує необхідних вмінь та практичних навичок обстеження хворого. У зв'язку з цим для оптимізації навчального процесу на кафедрі створені методичні вказівки щодо написання історії хвороби згідно з переліком стоматологічних захворювань та практичних навичок відповідно до освітньої професійної програми та освітньої кваліфікаційної характеристики підготовки лікарів-стоматологів.

Згідно навчального плану студентам 4 та 5 курсів викладається 10 лекцій з дисципліни. На наш погляд, істотною модернізацією лекцій є використання мультимедійних презентацій, що покращує сприйняття і осмислення питань, які розглядаються, створює комфортні умови для аудиторної роботи студентів і лектора. Викладачі кафедри для подачі інформації в мультимедійних лекціях активно використовують різноманітні форми (текст, графіка, анімація, звук, цифрове відео, тематичні кінофільми та ін.).

Однією з основних форм організації аудиторної навчальної діяльності студентів є практичне заняття, яке дає змогу трансформувати інформативний матеріал лекцій та навчальної літератури в навчально-наукові знання, практичні навички та вміння. Розвиток сучасних технологій сприяє створенню інформаційного простору, пізнавального інтересу і творчої активності студентів, дозволяючи здійснювати особистісно-орієнтований підхід до студентів, поетапне засвоєння знань, умінь і навичок, сприяє розвитку зацікавленості у поглибленому вивченні дисципліни. Так, наприклад, на кафедрі застосовуються презентації окремих клінічних випадків, методик і результатів лікування, фрагменти оперативних втручань, фотоілюстрації до кожної теми

навчання, комп'ютерне 3D моделювання, результати сучасних методів дослідження щелепно-лицевої ділянки у дітей, імуногістохімічних досліджень для верифікації пухлинної належності тканини. Для досягнення найкращого результату по підготовці до ліцензійного іспиту «Крок-2. Стоматологія» застосовується комп'ютерне тестування з обов'язковим аналізом помилкових відповідей, незрозумілих питань.

Для підвищення рівня знань студентів приділяється значна увага індивідуалізації навчання, як під час практичних занять, так і в поза навчальний час. Для самостійної роботи студентами використовуються матеріали розроблені та створені викладачами кафедри: електронні посібники, методичні розробки, алгоритми надання медичної стоматологічної допомоги, буклети текстових завдань.

Колектив кафедри дитячої хірургічної стоматології заохочує до навчання та сприяє ініціативі щодо поглибленого вивчення дисципліни, та надає можливість студентам здійснювати:

- Присутність на консультативному прийомі, обходах у хірургічному відділенні, при роботі в операційній.

- Участь у клінічних розборах складних випадків, учбових ділових іграх.

- Створення студентами наочних засобів навчання (мультимедійні презентації, навчальні фільми).

- Творча наукова робота в студентському науковому товаристві кафедри, участь у наукових та науково-практичних семінарах, конференціях.

У випадку зі студентами які мають низький рівень теоретичної та практичної підготовки по дисципліні завідувачем кафедрою та доцентами проводяться індивідуальні консультації з окремих тем, питань до підсумкових модульних контролів та практично-орієнтованого іспиту «Крок-2. Стоматологія».

Висновки. Таким чином, колектив кафедри намагається максимально удосконалити навчальний процес з метою забезпечення такого рівня професійної підготовки випускника, який допоможе стати йому особистістю з високим рівнем загального інтелектуального розвитку, спроможністю приймати самостійні рішення, нестандартно мислити і адаптуватися до сучасних умов співіснування.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII// 2014-95 с.

2. Ждан В.М. Сучасні підходи до забезпечення якісної освіти лікарів-стоматологів / В.М. Ждан, В.М. Бобирьов, О.В. Шешукова, С.М. Білаш, Н.М. Лохматова, Т.В. Шарбенко // Медична освіта. – 2013. – №2. – С. 65–68.

3. Андрущенко В. Інформаційні технології в системі інноваційної освіти / В. Андрущенко, А. Олійник // Вища освіта України. – 2008. – №3. – С. 5–15.

УДК 616.31-085-07

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ПРОПЕДЕВТИКИ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ СТУДЕНТАМИ II–III КУРСІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

І.М. Ткаченко, І.Я. Марченко, З.Ю. Назаренко

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Терапевтична стоматологія – це розділ стоматології, що включає:

- *одонтологію* (вивчає методи діагностики і визначає методи лікування захворювань, пов'язаних з ушкодженням зубів);

- *ендодонтію* (вивчає методи лікарського втручання і механічного впливу (дії) на канали коренів зубів);

- *пародонтологію* (вивчає методи діагностики і визначає лікування захворювань, пов'язаних зі змінами в тканинах пародонту);

- *спеціальну стоматологію*, що вивчає патологію слизової оболонки порожнини рота і слинних залоз, а також дермато- та нейростоматологію, геронтостоматологію.